

УДК 663.2

Дулька О.С.¹, Прибильський В.Л.²

¹ канд. техн. наук, Національний університет харчових технологій, м. Київ

² д-р. техн. наук, професор, Національний університет харчових технологій, м. Київ

«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ» — ВАЖЛИВА ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Інтелектуальна власність відіграє значну роль у сучасній економіці, а також у інших сферах людської діяльності. Для здобувачів вищої освіти розуміння захисту права інтелектуальної власності є необхідним для успішного ведення бізнесу та захисту інноваційних рішень.

Готельно-ресторанний бізнес є конкурентною сферою, де інновації можуть мати вирішальне значення для успіху компаній. Право інтелектуальної власності відіграє важливу роль у захисті як авторських прав, так і промислової власності, захищає створені об'єкти (рецептури, способи обслуговування, брендові стратегії, маркетингові інновації та ін.) [1].

В Україні поняття «інтелектуальна власність» інтегровано до навчальних програм більшості університетів. Для спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» ця дисципліна викладається переважно у блоках, спрямованих на управління бізнесом або як окрема освітня компонента. Для спеціальності 181 «Харчові технології» ця дисципліна викладається переважно як обов'язкова освітня компонента

З огляду освітньої діяльності країн ЄС, де інтелектуальна власність є важливою частиною навчальних програм у сфері бізнесу та підприємництва (у т.ч. готельно-ресторанна справа) багато університетів пропонують, також, різні курси з інтелектуальної власності, які охоплюють базові правові аспекти, а також, практичне використання цих знань.

Із країн, де знанням з охорони права інтелектуальної власності у освітній діяльності для підготовки фахівців з готельно-ресторанної справи приділяється особлива увага слід виділити наступні.

Швейцарія. Les Roches Global Hospitality Education – передбачає курс, що охоплює правові аспекти управління готельно-ресторанними закладами, включає викладання права інтелектуальної власності.

Франція. Institut Paul Bocuse – здобувачам освіти надаються знання з управління об'єктами інтелектуальної власності у гастрономічній сфері з акцентом на захист ідей та унікальних концепцій.

Великобританія. Oxford Brookes University – пропонує курс «Intellectual Property Management», де студенти готельного бізнесу вивчають аспекти патентування торгових марок.

Європейські навчальні програми мають переважно акцент на практичних аспектах використання об'єктів інтелектуальної власності у бізнесі, що допомагає випускникам ефективно застосовувати свої знання в реальних умовах.

Таким чином, для підготовки висококваліфікованих фахівців, у вивченні дисципліни «Інтелектуальна власність» важливо знати правила подання заявки на отримання охоронного документу, проходження експертизи (для промислової власності), реєстрації відповідних об'єктів та захисту прав.

У сфері індустрії гостинності особливу увагу слід приділити торговельним маркам та фірмовим найменуванням, оскільки саме вони визначають пріоритети відвідувачів.

Здобувачам слід пояснювати, що інтелектуальна власність є потужним інструментом у маркетингових стратегіях підприємств. Використання об'єктів

інтелектуальної власності дозволяє закладам підвищити свою конкурентоспроможність та економічні показники.

Таким чином, право інтелектуальної власності є важливою складовою підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності готельно-ресторанна справа, оскільки дозволяє захищати інновації, уникати правові проблеми та ефективно використовувати нематеріальні активи для розвитку бізнесу. Отже, викладання такої освітньої компоненти є необхідним як в Україні, так і країнах ЄС, що забезпечує здобувачів необхідними знаннями та інструментами для ефективної виробничої діяльності.

Список використаних джерел:

1. Дулька, О. Значення права інтелектуальної власності в індустрії гостинності / О. Дулька, В. Прибильський / Туристично-рекреаційна сфера: виклики сучасності : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції, 22 квітня 2024 р., м. Хмельницький : Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2024. С. 5–6.